

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.171/2015/9.szám

A Kúria a dr. Farkas-Kolyvek Éva pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kiss Tibor Zoltán ügyvéd által képviselt Budapest Főváros Kormányhivatala alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2014. november 3. napján kelt 14.M.660/2013/32. számú jogerős ítélete ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2015. február 15. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.M.660/2013/32. számú ítéletét - a másodfokú társadalombiztosítási szerv 2013. február 19. napján kelt ... számú és az elsőfokú társadalombiztosítási szerv 2012. május 31. napján kelt ... számú, valamint az azt módosító 2012. október 31. napján kelt ... számú határozatára is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezi.

A teljesen pernyertes felperest a felülvizsgálati eljárásban képviselő pártfogó ügyvéd díját az alperes viseli.

Az elsőfokú bírósági és a felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes 2009. november 27. napjától 2011. december 31. napjáig III. csoportú rokkantsága alapján rokkantsági nyugdíjban részesült havi 232.650 forint összegben, azzal, hogy felülvizsgálandó 2012. január hóban.

Alperes a 2012. május 31. napján kelt ... számú határozatával megállapította, hogy a felperes rokkantsági ellátását a korábban megállapított és folyósított összegben folyósítja tovább, a felperes egészségi állapotát 2012. április 24. napjától 56%-os mértékűnek értékelve. Az alperes az elsőfokú határozatát a 2012. október 31. napján kelt ... számú határozatával módosította, a

2012. január 1. napjától rokkantsági ellátásként folyósított ellátást 2012. október 31. napjával megszüntette és ezzel egyidejűleg a komplex minősítés alapján 2012. november 1. napjától rokkantsági ellátást állapított meg, melynek havi összegét 41.850 forintban határozta meg. A másodfokon eljáró társadalombiztosítási szerv a 2013. február 19. napján kelt ... számú határozatával a ... számú elsőfokú határozatot megváltoztatta és a 41.850 forint havi összegű rokkantsági ellátás folyósításának kezdetét 2013. január 1. napjában határozta meg azzal, hogy a felperes egészségi állapota 56%-os mértékű, B2 minősítési csoportba tartozik. Alperes határozatában a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (továbbiakban: Mmtv.) 32. § (1) bekezdése, 33. § (7) bekezdése, 33/A. § (1) és (4) bekezdése rendelkezéseire hivatkozott.

Felperes kereseti kérelmében a társadalombiztosítási szervek határozatainak hatályon kívül helyezését és a rokkantsági ellátása változatlan összegben való továbbfolyósítását kérte. A felperes álláspontja szerint a rokkantsági ellátás összege és egészségkárosodása százalékos mértéke helytelenül került megállapításra. A felperes sérelmezte, hogy alperes az Mmtv. 33. § (6) bekezdésébe ütközően vizsgáltatta felül 2012. január hónap helyett 2012. április 24. napján. Ez egyben azt is jelentette, hogy az időközben hatályba lépett, a rá nézve kedvezőtlenebb NEFMI rendelet alapján vizsgálták és értékelték az egészségi állapotát. A felperes kifogásolta, hogy az alperes annak ellenére elrendelte a felülvizsgálatát, hogy őt, mint 1954.-ben születettet nem kellett volna felülvizsgálni.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte arra figyelemmel, hogy a felperes részére az ellátás megállapítása a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek (Mmtv. 2. § (1) és (2) bekezdése, 12. § (1) bekezdés a) pontja) megfelelően történt. A támadott határozatok, illetve az azok alapját képező szakhatósági állásfoglalások a komplex minősítésre vonatkozó (Mmtv. és NEFMI rendelet) jogszabályoknak megfeleltek.

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. A bíróság idézte ítéletében az Mmtv. 32. § (1) bekezdés b) pontja, a 33/A. § (1) bekezdés a) pontja és (4) bekezdése, valamint a 12. § (1) bekezdése rendelkezéseit. A perben kirendelt igazságügyi orvosszakértői vélemény (ISZKI BOI) és kiegészítő szakvélemény egymásnak ellentmondó össz-szervezeti egészségkárosodást és egészségi állapot mértéket állapított meg, ezért a bíróság a kirendelt Egészségügyi Tudományos Tanács Egészségügy Területén Működő Igazságügyi Szakértői Testület (ETT ISZT) szakvéleményét elfogadva a felperes össz-szervezeti egészségkárosodását, a társadalombiztosítási határozatok meghozatala időpontjában 43-44%-os mértékben, míg

egészségi állapotát 57-56%-os mértékben határozta meg. Az ítéleti érvelés szerint az ISZKI BOI szakvéleménye lényegében megegyezett az ETT ISZT szakvéleményével, az ISZKI BOI szakvélemény kiegészítése annak ellenére, hogy eltért a szakvéleményben megállapított százalékoktól, az eltérés okát nem indokolta, az ETT ISZT pedig cáfolta annak megállapításait. A bíróság a szakvélemények alapján bizonyítottanak látta a 2010. januári állapothoz (51%) viszonyítottan a társadalombiztosítási határozatok időpontjában megállapított (43%-44% össz-szervezeti egészségkárosodás) állapothoz képest az állapotjavulást. Az ítéleti érvelés szerint a társadalombiztosítási szervek határozataik meghozatala időpontjában (2012. október 31. és 2013. február 19.) hatályos jogszabályok, illetve az Mmtv. 2012. június 26. napjától hatályos rendelkezései alapján jogszerűen hozták meg határozataikat, a 2011. december 31-ig hatályos rendelkezések nem voltak alkalmazhatóak.

A bíróság nem vonta vizsgálódása körébe, hogy az alperes 2012. január hó helyett miért 2012. április hónapban vizsgálhatta felül a felperes egészségi állapotát.

A bíróság rögzítette, hogy az alperes a társadalombiztosítási határozatok meghozatala időpontjában hatályos Mmtv. 3. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja, 5. § (2) bekezdés a) pontja, 12. § (1) bekezdés a) pontja, (2) bekezdése és a Tbj. 4. § s) pont 1) alpontja rendelkezéseinek megfelelően állapította meg a felperes rokkantsági ellátása összegét.

A bíróság mellőzte az ETT ISZT szakreferensének a meghallgatását - a felperes bizonyítási indítványa ellenére -, mert úgy ítélte meg, hogy a testület egyértelmű szakvéleményével a döntéshozatalhoz szükséges adatok a bíróság rendelkezésére álltak.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó határozat meghozatalát kérve. Másodlagosan az alperes új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte a felperes azzal, hogy az alperes legyen köteles „a felperes ellátását tovább folyósítani 232.650 forint összegben visszamenőlegesen - az évenkénti emeléssel növelten - 2013. január 1. napjától.”

A felülvizsgálati kérelem érvelése szerint a felperes „egészségi állapotának minősítésére rossz besorolás alapján került sor”, mivel állapotában javulás nem következett be és javulás nem is várható. A helytelen besorolás miatt a felperestől havi 190.800 forintot vont meg az alperes „jogosulatlanul”, ami 2013. január 1-től 2015. novemberig 6.678.000 forintot jelent.

A felperes felülvizsgálati kérelmében sérelmezte, hogy az Mmtv. 33.

§ (6) bekezdésébe ütközően 2012. január helyett 2012. áprilisában hívta be az alperes felülvizsgálatra, és ezzel hátrányosan megkülönböztették a vele azonos korú rokkantakhoz viszonyítva. Továbbra is fenntartotta a felperes, hogy amennyiben 2012. januárban hívják be felülvizsgálatra, akkor nem a 7/2012. (II.14.) NEFMI rendelet alapján értékelték volna egészségi állapotát, hanem a kedvezőbb, korábbi jogszabályok alapján.

Vitatta a felperes, hogy az ETT ISZT független szakértői szerv lenne és ekként - álláspontja szerint - „az ETT vizsgálatát ki kellett volna zárni összeférhetetlenségre tekintettel”. A felperes hivatkozott arra, hogy „a vizsgálati leletek és vizsgálatok nem objektívek, nem tárgyilagosságok és nem elfogulatlanok”. Sérelmezte a felperes, hogy a bíróság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 59. § (4) és (5) bekezdései és a Pp. 183. § (2) bekezdése rendelkezései megszegésével az ISZKI BOI szakértői szakvéleményben található ellentmondásokat nem tisztázta, hanem ehelyett az ETT ISZT kirendelésével felülvéleményeztette a szakvéleményt. Álláspontja szerint az ETT ISZT felügyeleti szerve azonos az alperes felügyeleti szervével, az Emberi Erőforrások Minisztériumával, ezért az ETT ISZT elfogultsága okán nem is adhatott volna szakvéleményt, így az adott szakvélemény a Pp. 13. § (1) bekezdése, 178. § (1) bekezdése, 180. § (1) bekezdése, 182. § (1) és (2) bekezdése rendelkezéseibe ütközik.

A felperes részletezte a szakvélemények megállapításait, táblázatba foglalva hasonlította össze a szakvélemények szervrendszerenkénti értékeléseit. A felperes érvelése szerint a szakvéleményekből is kitűnően állapota nem javult. Hivatkozott a felperes a szakvélemények és szakorvosi vélemények közötti ellentmondásokra és vitatta az egyes betegségeire adott „pontszámok” helyességét. Álláspontja szerint a szervrendszerenkénti értékelésre a NEFMI rendelet 2. § (1) és (2) bekezdése, valamint 1. mellékletébe ütköző módon történt. Vitatta, hogy a NEFMI rendelet szerinti értékelés összehasonlítható lenne a 2012. év előtti számítás alapján megállapítható össz-szervezeti egészségkárosodási mértékkel.

Sérelmezte a felperes, hogy az ETT ISZT nem a 2012. április 24-ei állapotáról adott véleményt, hanem a 2014. szeptember 3. (ETT ISZT vizsgálati időpont) napján fennálló állapotról. Vitatta az ETT ISZT szakvéleményének megállapításait azzal, hogy az egyes betegségei (például alsó végtagi visszértágulat, nőgyógyászati betegségek, mozgásszervi károsodásának növekedése) figyelmen kívül maradtak, így a bíróság az ETT ISZT szakvéleménye alapján, de annak tartalma figyelembevétele nélkül, iratellenesen állapította meg a felperes egészségében bekövetkezett az állapotjavulást.

A felperes hivatkozott arra, hogy a visszamenőleges hatályú törvénymódosítás miatt csökkentették az ellátása összegét, amely a visszamenőleges hatály tilalma európai alapelvbe ütközik. A

jogbiztonság és a jogállamiság elve sérült azáltal, hogy a közigazgatási határozattal és jogerős bírósági ítélettel végleges állapotúnak minősített beteg embereket szerzett joguktól fosztottak meg. Sérült a kiszámíthatósághoz és a szociális biztonsághoz való jog azáltal, hogy a rokkantságban eltöltött évek és a nyugdíjjogosultság elvesznek a visszamenőleges hatályú jogszabály módosítás miatt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogszerű és megalapozott jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Az alperes álláspontja szerint a felperes egészségi állapota és ellátása összege helyesen, a 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet és az Mmtv. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával került megállapításra.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem megalapozott.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az Mmtv. 33. § (6) bekezdése, 33/A. § (4) bekezdése, valamint a Pp. 182. § (1) és (2) bekezdése, 183. § (2) bekezdése és - tartalmában - a Pp. 206. §-a sérelmét állította.

Peradat, hogy az 1954. március 9. napján született felperes rokkantsági nyugdíjra jogosultságát állapította meg az alperes 2009. november 27. napjától azzal, hogy 2012. január hóban felülvizsgálandó.

Az Mmtv. 33. § (6) bekezdése szerint a rehabilitációs hatóság a komplex minősítés elvégzését kérő személyeknek az e törvényben meghatározott ellátások megállapítása céljából felülvizsgálja. A komplex minősítések sorrendjét a következő szempontok a felsorolás sorrendjében határozzák meg:

a) életkor

b) kereső tevékenység és

c) az egészségkárosodás mértéke,

azonban a felülvizsgálat időpontja nem lehet későbbi a soros felülvizsgálat időpontjánál.

Alperes az Mmtv. 33. § (6) bekezdésében foglaltaktól eltérően nem a soros felülvizsgálat időpontjában 2012. január hónapban, hanem később, 2012. április hónapban vizsgáltatta felül a felperes egészségi állapotát.

A komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet (továbbiakban: NEFMIr.) 1. § (1) bekezdése szerint: „E rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni a megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti eljárás

során, ideértve a jogorvoslati eljárást és a döntés felülvizsgálatát is (...)."

A 7. §-a szerint: „Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba."

Az Mmtv. 33. § (6) bekezdése meghatározza, hogy a felülvizsgálat időpontja nem lehet későbbi a soros felülvizsgálat időpontjánál és ezen időponttól eltérést nem enged.

Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy amennyiben a a soros felülvizsgálat időpontjában (2012. január) kerül sor a felülvizsgálatára, úgy nem a NEFMir., hanem a 2012. január hónapban még hatályban volt „Irányelvek" alapján véleményezték volna az egészségi állapotát.

A közigazgatási hatósági eljárásban az elsőfokú orvosi bizottság az Mmtv. 33. § (6) bekezdésében foglalt felülvizsgálati időpont megsértésével a NEFMir. szabályai alkalmazásával alakította ki véleményét és határozta meg a felperes egészségi állapota (és szervezeti egészségkárosodása) mértékét. Az alperes mulasztása, jogszabálysértő eljárása miatt a felperest hátrány nem érheti.

A Kúria álláspontja szerint, amennyiben a vitatott jogosultsági feltételről (...) a társadalombiztosítási szerv olyan szakvélemény alapján döntött, amely a felperes egészségi állapotának (és szervezeti egészségkárosodásának) mértéke meghatározására nem volt alkalmas, lényeges eljárási szabályszegés.

A bíróság téves jogi álláspontja miatt az Mmtv. 33. § (6) bekezdése megsértését nem vizsgálta.

A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a társadalombiztosítási szervek határozataira is kiterjedően - a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján - hatályon kívül helyezte, az alperest új eljárásra kötelezte.

A megismételt eljárásban alperesnek a 2012. január hónapban hatályos „Irányelvek" és egyéb szakmai szabályok figyelembe vételével kell a felperes felülvizsgálatát elvégeznie.

A Kúria, figyelemmel arra, hogy a jogerős ítéletet és a társadalombiztosítási szervek határozatait hatályon kívül helyezte, a felülvizsgálati kérelemben felhozott további kifogásokat nem vizsgálta.

A Kúria a teljes egészében pernyertes felperest képviselő pártfogó ügyvéd felülvizsgálati eljárási díja megfizetésére a 2003. évi LXXX. törvény 11/A. §-a alapján kötelezte az alperest.

A Kúria az elsőfokú bírósági és a felülvizsgálati eljárás illetékéről az Mmtv. 14. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2016. február 15.

Dr. Zanathy János sk. tanácselnök, Dr. Farkas Katalin sk. előadó
bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin sk. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő